

From: Info <info@harteraad.nl>
Sent: vrijdag 8 juni 2018 10:38:24
To: Info
Cc:
Subject: FW: Naasten in Beeld: praatpakket
Attachments: image004.emz; Toelichting.pdf

Aan: Burgemeester en Wethouders, Raadsleden

Beleidssterrein: Preventie sociaal domein, naastenbeleid, jeugdbeleid
Betreft: Gesprekstool voor kinderen met een zieke ouder, broer of zus
Gratis zelfhulpmiddel voor gezinnen

Den Haag, 7 juni 2018

Geachte heer, mevrouw,

In de week van de jonge mantelzorgers bieden wij* u het op 26 mei jl. gelanceerde praatpakket voor gezinnen met een ziek familielid aan. Praten helpt om psychosociale problemen te voorkomen en de kwaliteit van leven te verbeteren. Ouders vertellen hun kinderen vaak niet wat er echt aan de hand is met de beste bedoelingen, om hen te beschermen. En als ze het wel willen, weten ze niet goed hoe dit te doen en wat te vertellen. Het praatpakket helpt daarbij.

Martin van Rijn zei op de dag van de presentatie dat het terecht is dat we steeds meer aandacht moeten hebben voor simpelweg met elkaar in contact te zijn, emoties te delen, ervaringen en kennis. Dat naasten, die soms wel en soms niet mantelzorgers zijn, de last dragen van onzekerheid, van vragen die je eigenlijk niet durft te stellen of soms zelfs van schuldgevoel omdat je jezelf niet toestaat een beetje meer aandacht voor jezelf te vragen. Dat geldt voor volwassenen én kinderen.

Het praatpakket sluit aan bij het gemeentelijke preventiebeleid om het beroep op jeugdhulp en GGZ in een latere levensfase terug te dringen. Het is daarbij volledig in lijn met het deze maand verschenen rapport van de **Kinderombudsvrouw, Margrite Kalverboer, Hoor je mij wel?*** Hierin staat o.a. de boodschap: 'Informeer ons over het probleem van onze ouder en wat dit voor ons betekent. Ga altijd met ons in gesprek, zodat wij ons verhaal kunnen vertellen.'

Het praatpakket is een gratis tool om het open gesprek tussen ouders en kinderen van 4 t/m 12 jaar te vergemakkelijken, ook over moeilijke onderwerpen als ziekte en de gevolgen daarvan voor alle betrokkenen. Families kunnen het zonder tussenkomst van een hulpverlener gebruiken, wel is het nodig dat betrokkenen op het bestaan gewezen worden, bijvoorbeeld via sociale wijk- en jeugdteams, andere hulpverleners, de gemeentelijke website etc. Het praatpakket is vrij te downloaden via www.naasteninbeeld.nl/praatpakket/ en is niet ziektespecifiek. Komend najaar zal een gesprekstool voor jongeren van 12 t/m 18 jaar ontwikkeld worden en een voor partners onderling. Dit in samenwerking met TU Delft en MUZUS. Ook deze komen op de website te staan.

Deze brief is een vervolg op ons eerdere verzoek van 23 maart 2018 om Naastenbeleid additioneel aan Mantelzorgbeleid op te nemen in het nieuwe coalitieprogramma.

We vragen u nu in het collegeprogramma het naastenbeleid verder uit te werken. En de site www.naasteninbeeld.nl, waarop naast de wegwijzer en ervaringsverhalen ook het praatpakket te vinden is, onder de aandacht te brengen bij uw inwoners en de hulpverleners in uw gemeente. Dit alles in het belang van de naasten. Bij voorbaat dank voor uw medewerking.

Met een hartelijke groet,

Namens de stuurgroep Naasten in Beeld
W.P. (Wenny) van der Hee
Relatiemanager Naasten
Wenny.vanderhee@harteraad.nl
06-43728509

Harteraad is de nieuwe naam van De Hart&Vaatgroep, partner van de Hartstichting.

Toelichting

Het praatpakket biedt materialen om als ouders makkelijker het open gesprek aan te gaan met je kinderen in de leeftijd van 4 t/m 12 jaar. Het is ontwikkeld om te helpen antwoord te geven op de veelgestelde vraag: Hoe vertel ik het mijn kind? Wat vertel ik wel, wat niet? Wat is goed voor mijn kind? En het kan de veel gehoorde opmerking van (jong) volwassenen: Had er toen maar iemand naar mij geluisterd, helpen voorkomen.

Ook kinderen hebben vragen die ze niet altijd aan hun ouders durven te stellen. Het gezinsleven staat al op zijn kop bij een ingrijpende ziekte, kinderen proberen hun ouders dan zo min mogelijk tot last te zijn. De vraag: Wordt papa, mama, broer of zus weer beter? wordt dan bijvoorbeeld niet gesteld. En als het wel gebeurt, kan er een ontwijkend antwoord volgen omdat ouders ook niet goed weten wat te zeggen. Kinderen scheppen met wat ze zien en horen hun eigen beelden over de werkelijkheid, één die soms erger is dan de waarheid. Ze kunnen hier flink last van hebben, ook later nog. Het is dus van belang om met hen te praten, op hun eigen nivo.

De testgezinnen hebben het praatpakket positief ontvangen, als een echte aanrader. Vooral omdat het geen druk legt op de gespreksonderwerpen, alles kan aan bod komen; het zorgt voor ruimte en rust om het échte gesprek te kunnen voeren. Het praatpakket wordt gezien als een mogelijkheid om op plezierige wijze met je kind(eren) te praten, op een manier die bij hen past en die aansluit bij waar de kinderen zelf mee bezig zijn.

Er zijn verschillende materialen zodat tegemoet gekomen kan worden aan de verschillende leeftijden, ontwikkelingsfasen, interesses en communicatiestijlen van kinderen en ouders. Voor ouders is er een handleiding met handvatten om de moeilijke onderwerpen te kunnen delen met hun kinderen.

“We hebben erg gelachen met elkaar en dat maakte het makkelijker om ook de moeilijke zaken te bespreken en eerlijk te zijn naar elkaar over wat je denkt en voelt.” “Als ouders weten we nu waar de kinderen tegenaan lopen. We kunnen ze nu beter ondersteunen.” “Het voelt als een opluchting dat we nu openlijk kunnen praten over de ziekte van mijn man.” “De kinderen begrijpen veel meer dan wij dachten. Het is fijn om zo met elkaar te kunnen praten. Ook voor mij als ouder voelt het goed te weten hoe de andere kinderen met de ziekte van hun zusje omgaan, dat ze graag betrokken worden. Ik voel me nu niet meer zo schuldig als ik ze weer alleen moet laten om naar het ziekenhuis te gaan.”

Quotes van ouders uit het behoeftenonderzoek:

- *“Ik vind het niet moeilijk om over mijn ziekte te praten maar wel tegenover mijn kinderen. In hoeverre vertel je iets. Ik weet niet hoe mijn zesjarige reageert. Hij weet niet dat ik op deze manier ziek ben.”*
- *“We praten op zich wel, maar we hebben het niet altijd door als Martijn ergens mee loopt.”*

*Naasten in Beeld is een samenwerking van zes patiëntenorganisaties op het gebied van hart-, vaat- en bloedziekten. Het doel is naasten letterlijk beter in beeld te krijgen en te ondersteunen op basis van door hen zelf aangegeven wensen en behoeften met een website als hulpmiddel.

Op www.naasteninbeeld.nl ligt de focus op de naaste als *mens*, niet enkel als verzorger. Het initiatief wordt breed gedragen. In 2018 en eerste kwartaal 2019 zullen alle materialen gefaseerd online beschikbaar komen, waaronder een gratis digitale scholing van hulpverleners t.b.v. signalering en verwijzing. De basis is reeds beschikbaar en nu aangevuld met het praatpakket voor gezinnen.

De patiëntenorganisaties zijn: Harteraad, Harten Twee, PAH, MPN Stichting, STIN, Alzheimer Nederland.

*Hoor je mij wel? Kinderen van ouders met een ziekte, verslaving of beperking.

De Kinderombudsman, juni 2018

<https://www.dekinderombudsman.nl/ul/cms/fck-uploaded/HoorjemijwelTijdlijnwebversie.pdf>